

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 46 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. aprila 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5775

Českomořavská-Kolben, A. G., Prag.

Klip sa prostorom za sagorevanje za mašine sa unutrašnjim sagorevanjem.

Prijava od 31. avgusta 1927.

Važi od 1. aprila 1928.

Traženo pravo prvenstva od 12. aprila 1927. (Č. S. R.).

Predmet pronalaska odnosi se na klip za mašine sa unutrašnjim sagorevanjem, naročito na eksplozione motore sa jednakim priliskom, koji je izведен tako, da mašina sa unutrašnjim sagorevanjem daje ne samo za srednji korisan rad, nego i za potpun korisan rad najpovoljniji stepen dejstva. Taj se efekt postiže time, da je u smislu pronalaska predviđeno više otvora u klipu, koji spajaju u klipu predviđeni prostor za sagorevanje sa prostorom za kompresiju.

Na nacrtima su prestavljeni dva oblika izvođenja. Sl. 1 i 2. pokazuju jedan primer izvodnja i to sl. 1 presek kroz poklopac cilindra zajedno sa ventilom za ubrizgavanje i deo klipa, u kome je predviđen prostor za sagorevanje. Sl. 2 je izgled ozgo na gornju stranu klipa. Na sl. 3, 4 i 5 prestavljen je 2. primer izvođenja pronalaska i to sl. 3 i 4 je podužni presek kroz poklopac cilindra i klip, kao i izgled ozgo na klip. Sl. 5 pokazuje presek kroz klip po liniji V—V na sl. 3.

Kod oba oblika izvođenja je 1 komora za sagorevanje, smeštena u klipu 2. Ona ima približno loptasti oblik i spojena je sa prostorom 3 za kompresiju kanalom 6 za ubrizgavanje. Na poklopcu 4 cilindra nameštena je kulija za ubrizgavanje.

Kod primera izvođenja prema sl. 1 i 2 komora 1 za sagorevanje vezana je otvorma 8, 9 za prostor 3 za sagorevanje. Otvori 8, 9 su u smislu pronalaska namešteni u

klipu 2 tako, da su njihove geometrijske osovine paralelne podužnoj osovinu A—A cilindra mašine sa unutrašnjim sagorevanjem.

U primeru izvođenja prema sl. 3—5 su otvori 12, 13 namešteni na klipu 2 tako, da njihove osovine obrazuju tangente na linije vrtnjeva, čije su osovine paralelno sa podužnom osovinom A—A cilindra.

Kao što se vidi iz sl. 1—5 proširuju se prema prostoru 3 za kompresiju otvori kod 9, 13 namešteni u klipu 2. Kod nacrtanih oblika izvođenja izvedena su proširenja 9, 13 u vidu konusa.

Pre no što izložimo postignuta preimucevstva klipa prema ovom pronalasku, objasnićemo u kratko osnovni problem ovog pronalaska.

Mašina sa unutrašnjim sagorevanjem, čija je komora za sagorevanje smeštena u klipu, u kojoj se pali samo od sebe uštrcano teško ulje, postiže kod osrednjeg opterećenja male količine ubrizganog goriva potpuno sagorevaju u komori za sagorevanje. Komora za sagorevanje i prestavlja stvarno akumulator pritiska, čiji se gasovi zbog visokog pritiska kod izlaska iz otvora ili kanala za ubrizgavanje komore razbrizgavaju u kompresionom prostoru cilindra, čime se postiže intimno dodirivanje nesagorenih delova goriva sa kiseonikom. Razbrizgani gaz, koji izlazi iz kanala za ubrizgavanje, deluje doduše protivpritiskom još zatim na dalje ubrizgavano gorivo. Ništa

manji nije taj protivpritisak od priliska ubrizgavanja tako, da kretanje goriva pri učlanjenju u komoru ne biva nedozvoljeno ja-ko kočeno.

Sasvim drugojače se to odnosi kod pot-punog iskorišćenja mašine sa unutrašnjim sagorevanjem, kada treba da se sagore maksimalna količina goriva, a da pritisak u prostoru za kompresiju ne dostigne nedozvoljenu visinu. Promenljivi početak ubrizgavanja goriva vrši se na kraj periode kompresije i to gorivo se doduše ubrizga-vava u komprimisan vazduh pod pritiskom od ca. 25 atmosfera. Pošto je pritisak goriva gotovo tri puta veći od zbijenog vazduha, koji se nalazi u komori za sagorevanje, to lako prodire gorivo kroz kanal za ubrizgavanje u komoru za sagorevanje, na čijem se zidu ono prštanjem raspršuje, posle čega se usled mešanja sa toplim vazduhom vrši automatsko paljenje. Pritisak razvijenih gasova raste usled daljeg ubrizgavanja goriva, sve dok on ne dostigne pritisak ubrizganog goriva. Time se dobija protiv-pritisak, koji sprečava dalji ulaz goriva u komoru u tako, da se ono u kompresionom prostoru cilindra na dnu mora da raširi. Umesto mešanja goriva u unutrašnjosti komore za sagorevanje usled kovitlajućeg se kretanja u pravom odnosu sa zaostalim vazduhom, vrši se na dnu klipa nepravilno sagorevanje pod razbuktavanjem goriva. Time se proizvo-di nedozvoljeno visok pritisak u unutrašnjosti cilindra, što ima za posledicu udaranje i lupanje. Zatim se dalje u neposrednoj blizini ventila za ubrizgavanje go-mila toplota, što je od štetnog uticaja po ventil za ubrizgavanje. Zbog toga ne zadovoljava rad motora kod potpunog opterećenja niti u pogledu mirnoga hoda.

Snabdevanjem otvorima 8, 9, 12, 13 na-meštenim pored pravog otvora za ubrizgavanje u klipu 2, postiže se, da pritisak ga-sova, koji nastaju usled paljenja početne količine ubrizganog goriva, ne deluje više kao protiv-pritisak prema još i dalje uštrcavanim gorivu. Gorivo se meša tada pot-puno u komori 1 za sagorevanje sa vazduhom. Ne vrši se nikakvo nagomilavanje goriva, koje treba ubrizgati, pred uvodnim kanalom u komoru za sagorevanje tako, da naslupanje nepravilnih eksplozija biva izbegnuto. Usled ravnomernog sagorevanja maksimalni su pritisici u kompresionom prostoru niski. Ventil za ubrizgavanje nije iz-ložen bodežnom plamenu, koji izlazi iz prostora za sagorevanje, jer goruci gasovi odilaze kroz predviđene otvore pored ka-nala 6 za ubrizgavanje i razdeljuju se po obimu kompresionog prostora izvan ventila

5 za ubrizgavanje i pri dozvoljenom pritis-ku mešaju se sa zaostalim vazduhom (uporedi strele 10, 11 u sl. 1 i 3). Usled iz-laza gorivih gasova kroz otvore 8, 9 odn, 12, 13 omogućava se ulaz goriva u komo-ru 1, gde se vrši potpuno sagorevanje. Na-mešanjem otvora u pravcu tangente ka li-nijama vrtnjeva, čije su osovine paralelne sa podužnom osovinom A—A cilindra (sl. 2—5), posliže se za vreme sagorevanja kovitlajuće kretanje napolje strujećih gasova i za vreme periode kompresije komprimi-sani vazduh kroz te kanale u kovitlajućim strujama se uliskuje, što ima kao posledi-cu dejstvitelno predavanje topote unutrašnjeg zida komore za sagorevanje kompri-misanom vazduhu. Konusno izobraženje 9, 13 otvora nameštenih oko kanala 6 za ubrizgavanje ima za cilj, da širi bodežne plamenove izlazeće iz tih otvora naročito u položajima klipa blizu poklopca cilindra tako, da je moguće umereno zagrevanje ventila za ubrizgavanje. Postižu se vrlo do-bri rezultati i sa otvorom, čija je osovina paralelna sa osovinom cilindra, kao i koji tangencijalno izilaze iz unutrašnje površine komore za sagorevanje. Postrojenje prema pronalasku omogućava i lako regulisanje najpovoljnijeg rada motora i do izvesnog stepena i izbor broja obrtaja sa minimal-nom potrošnjom goriva. To regulisanje mo-že se izvrsiti na sledeće načine:

Promenom prečnika sporednih otvora ili njihovog broja, dalje promenom penjanja linije vrtnjeva, čije tangente određuju pravac sporednih otvora zatim promenom smisla tih linija vrtnjeva na desno ili na levo i nazad raznim davanjem oblika proširenja tih sporednih otvora.

Patentni zahtevi:

1. Klip sa proslorom za sagorevanje za mašine sa unutrašnjim sagorevanjem naznačen time, da je predviđeno u klipu više otvora (6, 8, 9, 12, 13), koji spajaju prostor (1) za sagorevanje sa prostorom (3) za kompresiju.
2. Klip prema 1 zahtevu, naznačen time, da su deiovi (8, 12) otvora namešteni tan-gencijalno na unutrašnji zid komore (1) za sagorevanje.
3. Klip prema 1 zahtevu, naznačen time, što su otvori (8, 9) namešteni tako oko klipa (2), da su njihove osovine paralelne podužnoj osovini cilindra mašine sa unutrašnjim sagorevanjem.
4. Klip prema 1 zahtevu, naznačen time, da su otvori (12, 13) namešteni u klipu

tako, da njihove geometrijske osovine obrazuju tangente na linije vrtnjeva, čije su osovine paralelne sa podužnom osovinom cilindra (sl. 3—5).

5. Klip po zahtevima 1, 2, 3 ili 4, naznačen time, da se u klipu (2) namešteni otvori (8, 9, 12, 13) proširuju prema prostoru (3) za kompresiju.

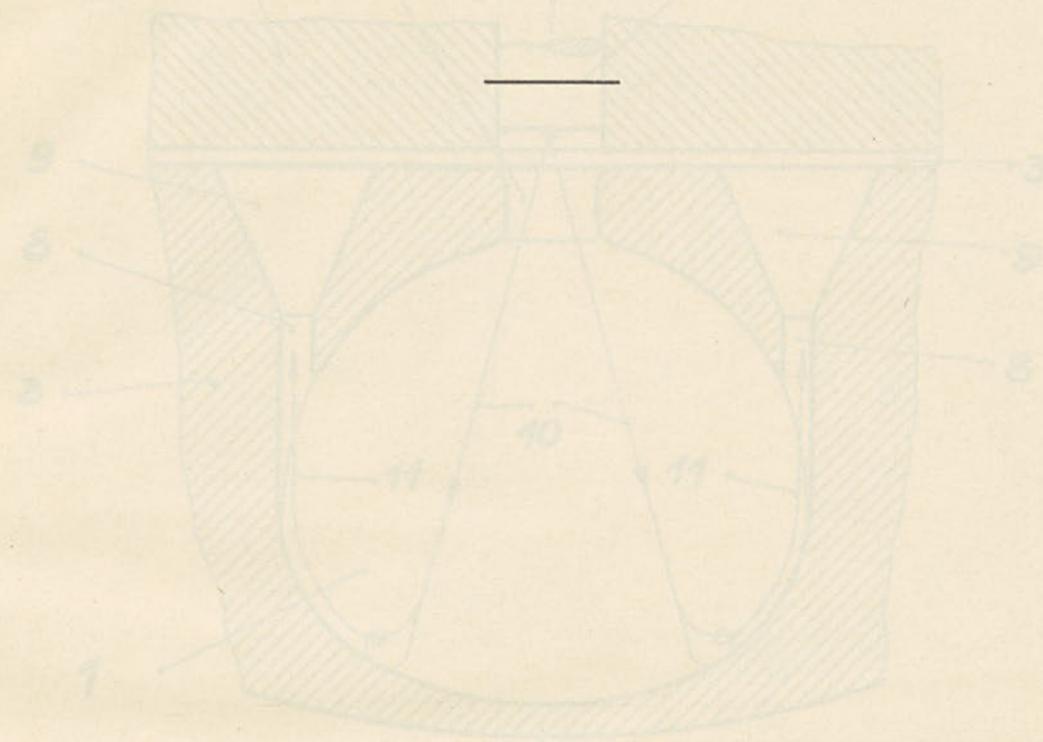

Fig. 2

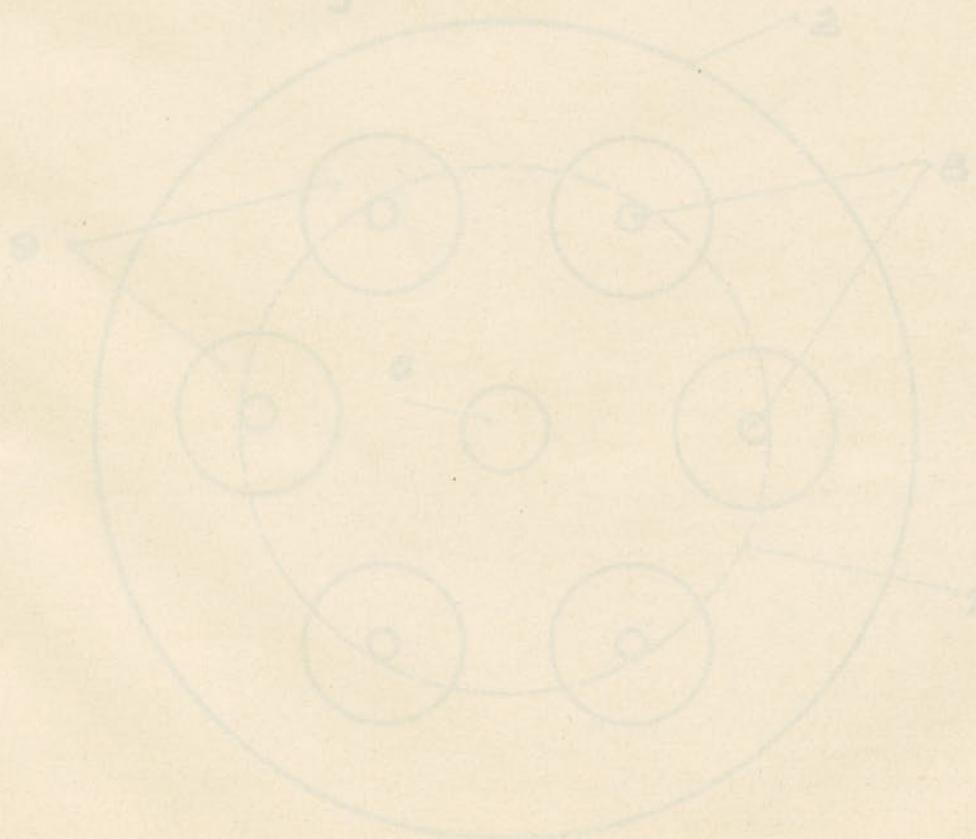

Fig.1

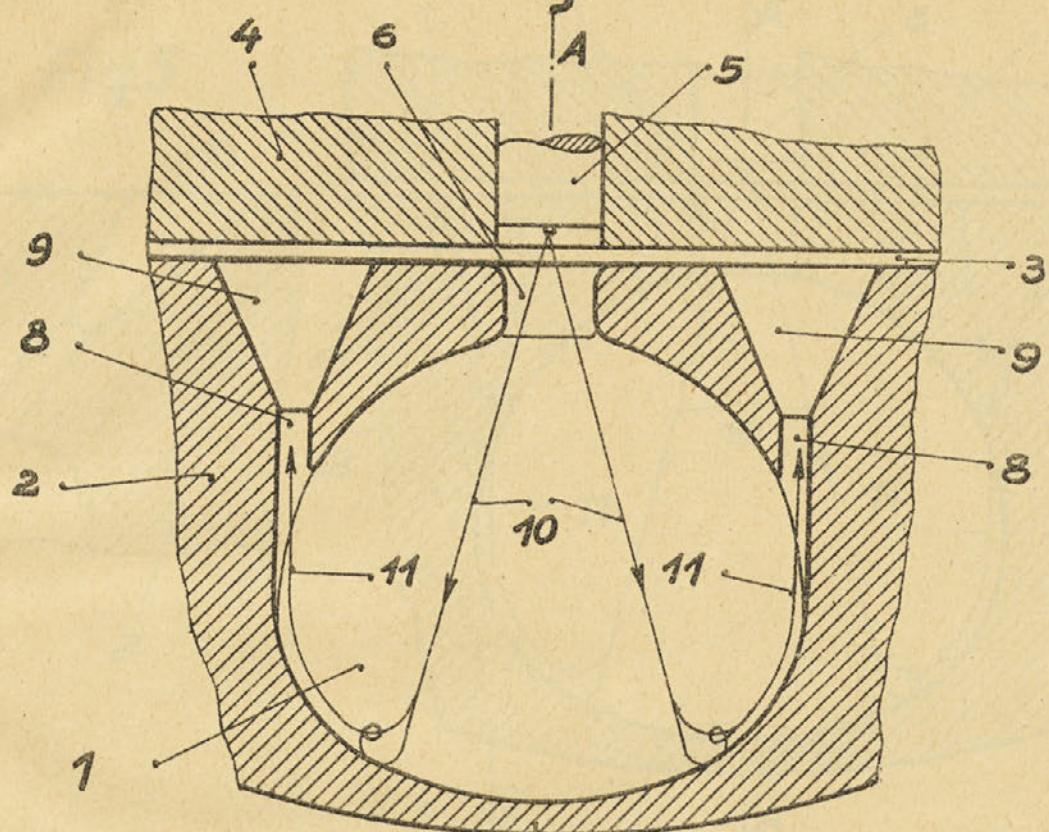

Fig.2

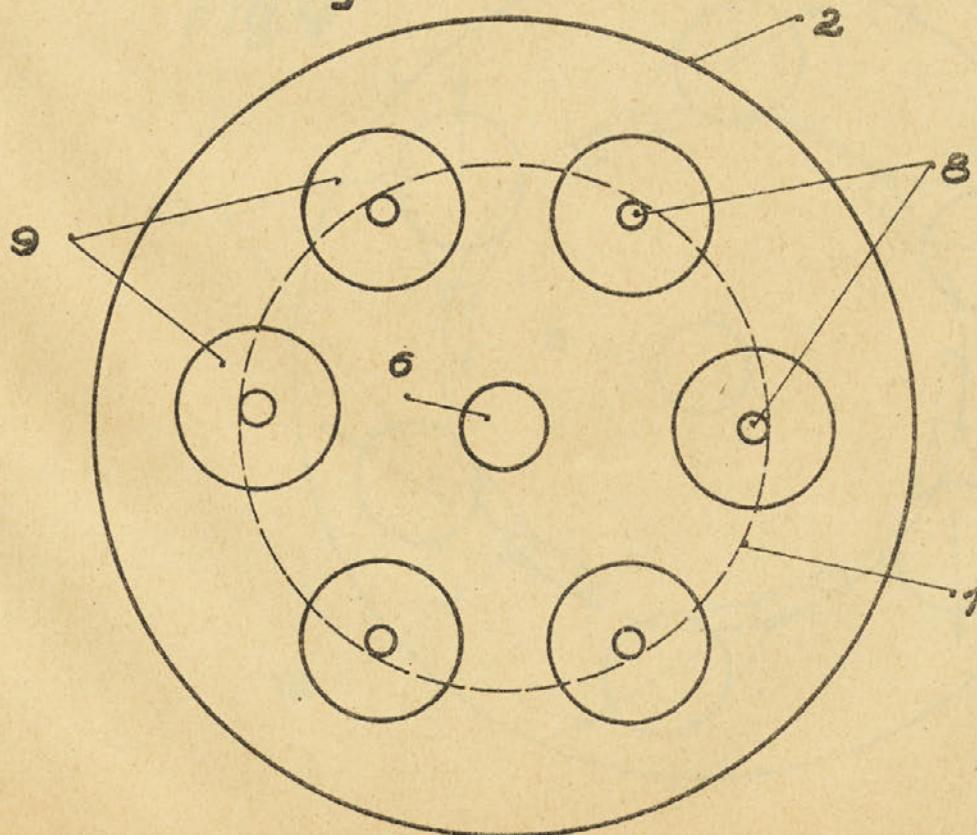

Fig. 3

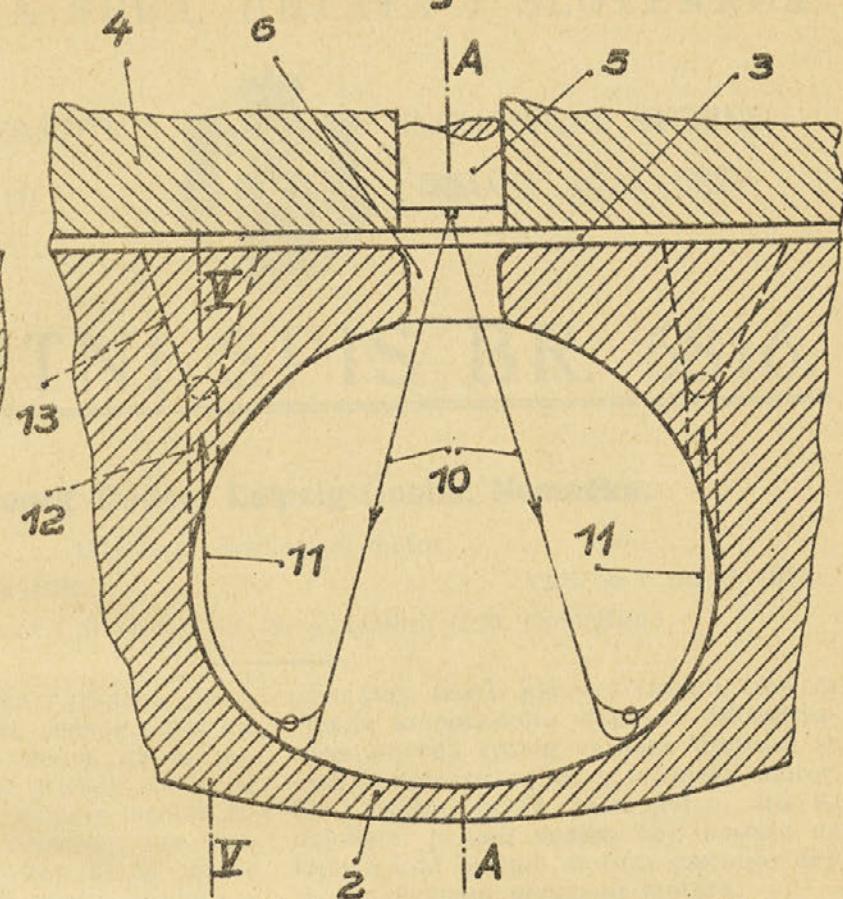

Fig. 5

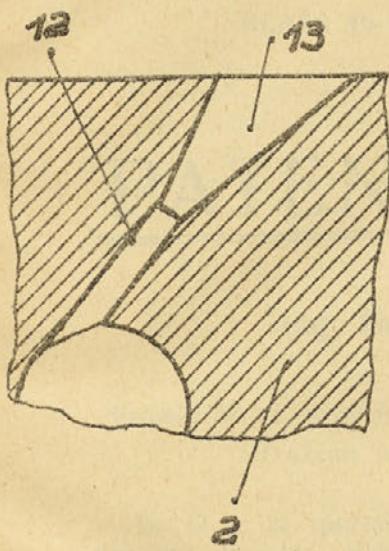

Fig. 4

